

Budget 2018 med plan 2019-2020

Socialnämnd

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Mål	4
3 Ekonomi (budget)	7
3.1 Drift.....	7
3.2 Investeringar	8
4 Förslag till budget 2018	8
5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål	11
6 Utmaningar inför framtiden	11
7 Prestationer och nyckeltal	14
8 Övrigt	15

1 Inledning

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänst, flyktingmottagande, omsorger om personer med funktionsnedsättning samt familjerätt.

I socialnämndens uppgifter ingår även kommunens uppgifter enligt alkohollagen, tillsyn enligt tobakslagen vad avser förbudet mot att sälja tobaksvaror till personer som inte fyllt 18 år och kommunens uppgifter enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel.

Det ingår även att handlägga ärenden om kommunala bostadsanpassningsbidrag och färdtjänst.

Nämnden utövar också ledningen av den kommunala hälso-och sjukvården.

Socialnämnden är en myndighets- och beställarnämnd med ansvar för insatser till personer inom individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning. Socialnämndens huvudprocesser är att ta emot anmälningar, ansökningar och därefter utreda behov, fatta beslut, verkställa beslut/ge uppdrag till utförare och följa upp insatser, både individuellt och på verksamhetsnivå. För att genomföra huvudprocesserna finns ett antal stödprocesser. Dessa är till exempel upphandlingar, uppföljningar, utredningar, beslutsunderlag och administrativa uppgifter. I socialnämndens ansvar ingår även att strategiskt planera för att tillgodose danderydbornas behov, t.ex. boenden för personer med stora omsorgsbehov, både äldre och personer med funktionsnedsättning.

Det ingår inte i socialnämndens uppgifter att svara för driften av de verksamheter som ingår i nämndens ansvarsområde. Dessa uppgifter fullgörs av produktionsutskottet för den kommunala verksamheten eller av utomstående företag enligt gällande kundvalssystem eller på beställning från socialnämnden.

De viktigaste förändringarna i förslaget till budget 2018 är:

- Ökat antal platser i bostad för personer med funktionsnedsättning.
- Ökade kostnader för personlig assistans som en effekt av att Försäkringskassan snävare beslut.
- Minskat antal hemtjänsttimmar med 10 procent.
- En budgeterad nettokostnad för ensamkommande barn/unga till följd av betydligt lägre ersättningsnivåer från Migrationsverket från och med 1 juli 2017.

2 Mål

Inriktningsmål	2017	2018
I Danderyd kan de äldre välja mellan olika utförare vad gäller hemtjänst och äldreboende. De egna behoven och de egna önskemålen är vägledande.	●	●
Danderyds individ- och familjeomsorgsverksamhet ger familjer och individer stöd och vård av hög kvalitet och insatserna stärker den enskilde individens förmåga till egenansvar.	●	●
Danderyds socialpsykiatri ger stöd utifrån ett rehabiliterande synsätt så att vardagen fungerar och isolering motverkas.	●	●
Danderyds omsorg för personer med funktionsnedsättning är av hög kvalitet och bidrar till goda levnadsvillkor.	●	●
Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom med målet att nå högsta kundnöjdhet.	●	●
Socialkontoret upptäcker och erbjuder anpassat stöd till personer i alla åldrar, som är eller har varit våldsutsatta.	●	●
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser	●	●
Företag ska i sina kontakter med socialkontoret få snabb och effektiv handläggning av sina ärenden.	●	●
Frisk luft	●	●
Friskt vatten	—	—
Biologisk mångfald	—	—
God bebyggd miljö	—	—
Giffri miljö	●	●

I Danderyd kan de äldre välja mellan olika utförare vad gäller hemtjänst och äldreboende. De egna behoven och de egna önskemålen är vägledande.

Ambitioner kommande budgetperiod: Ett nytt vård- och omsorgsboende som ersätter Odinslund samt ett korttidsboende i kommunen. Den enskilde ska ha inflytande över sina beviljade insatser och kunna påverka innehållet. Öka andelen äldre som anger att de kan välja utförare.

Styrkor: Ett fungerande kundval med stöd av LOV inom hemtjänst och vård- och omsorgsboende med både kommunala och privata utförare.

Svagheter: Tillgång till platser på korttidsboende inom kommunens geografiska område saknas. De platser som finns ligger inom andra kommuner vilket medför resor för närstående vid besök. Lång kö till platser på dagverksamhet för personer med demenssjukdom medför en risk att inte kunna verkställa alla beslut inom tre månader.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Fortsatt planering för ett nytt vård- och omsorgsboende samt ett korttidsboende i kommunen. Se över behoven av platser inom dagverksamhet för personer med demenssjukdom. Utökad samverkan med utförarna kring information till den enskilde inför kundval, tät uppföljning av biståndsbeslut samt den enskildes delaktighet i planeringen av insatser (genomförandeplan). Fortsatt utveckling av beställarrollen med kompetens inom upphandling, uppföljning, kvalitets- och teknikutveckling.

Danderyds individ- och familjeomsorgsverksamhet ger familjer och individer stöd och vård av hög kvalitet och insatserna stärker den enskilde individens förmåga till egenansvar.

Ambitioner kommande budgetperiod: Placerade barn ska träffa sin socialsekreterare fyra gånger/år. Barn och ungdomar samt föräldrar får stöd att hantera sin livssituation. En hög andel av

vuxna med missbruk ska ha en bättre hälsa och livssituation efter vård och behandling. Nyanlända som tas emot i kommunen ska erbjudas insatser som syftar till en snabb integration.

Styrkor: Valfungerande verksamhet med nära arbetsledning, god organisation och uppdaterade riktlinjer och rutiner. Kompetent personal som överlag har en hög delaktighet i verksamhetens målarbete och en nära dialog med brukarna. Goda resultat i medarbetarundersökningar.

Svagheter: Stora svårigheter vid nyrekrytering som exempel kan nämnas svårigheter att få och behålla kompetent personal samt svårigheter att möta de lönekrav som finns. Låg tillgång på konsulter med god erfarenhet. En komplicerad bostadssituation med få hyresrätter och avsaknad av försökslägenheter och förtur till bostad.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Socialkontoret behöver följa arbetssituationen för socialsekreterarna som arbetar med ensamkommande för att se att den möjliggör att träffa de placerade barnen 4ggr/år. Ett fortsatt utvecklingsarbete kring resursteamets behandlingsinsatser. Fortsatt verksamhetsutveckling avseende Tyresömodellen. Utveckla brukarinflytandet under utredningsförfarandet. I samverkan med Arbetsförmedlingen erbjuda arbetscoachinsatser till nyanlända för att verka för en snabbare etablering på arbetsmarknaden. Fortsätta att utveckla samarbetet mellan kommunen och civilsamhället.

Danderyds socialpsykiatri ger stöd utifrån ett rehabiliterande synsätt så att vardagen fungerar och isolering motverkas.

Ambitioner kommande budgetperiod: Andelen personer med psykisk funktionsnedsättning som har sysselsättning, praktik eller arbete ska öka. Alla personer som har behov av insatser från socialtjänst och hälso- och sjukvård ska erbjudas en samordnad individuell plan (SIP) för insatser.

Styrkor: Valfungerande verksamhet med nära arbetsledning, god organisation och uppdaterade riktlinjer och rutiner. Kompetent personal som överlag har en hög delaktighet i verksamhetens målarbete och en nära dialog med brukarna. Goda resultat i medarbetarundersökningar.

Svagheter: Stora svårigheter vid nyrekrytering som exempel kan nämnas svårigheter att få och behålla kompetent personal samt svårigheter att möta de lönekrav som finns. Låg tillgång på konsulter med god erfarenhet. En komplicerad bostadssituation med få hyresrätter och avsaknad av försökslägenheter och förtur till bostad.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Fortsatt utveckling av träfflokalen. Fortsatt samarbete mellan socialpsykiatri och arbetscoacher är önskvärt med syfte att utveckla insatser med inriktning mot arbetsmarknaden.

Danderyds omsorg för personer med funktionsnedsättning är av hög kvalitet och bidrar till goda levnadsvillkor.

Ambitioner kommande budgetperiod: Att den enskilde upplever en värdig omsorg och har inflytande över sina beviljade insatser. Öka andelen brukare med aktuell genomförandeplan och genomförd uppföljning de senaste tolv månaderna.

Styrkor: Bra organisation med valfungerande riktlinjer och rutiner, kompetent personal som bedriver ett målinriktat utvecklingsarbete i samverkan med brukare, företrädare och utförare.

Svagheter: Vissa boenden har lokaler som inte motsvarar IVO:s (Inspektionen för vård och omsorg) krav för upphandlad verksamhet. Utredning och framtagande av åtgärdsplaner pågår. Lokalerna för boendet på Nora Torg och Lyckovägen behöver ersättas.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Fortsatt planering för ersättning av lokaler för serviceboendet Nora Torg och gruppboendet Lyckovägen. Fortsatt arbete med att säkerställa den enskildes inflytande över sina insatser dels genom att följa upp att alla brukare har aktuell genomförandeplan och tätare uppföljningar.

Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom med målet att nå högsta kundnöjdhet.

Ambitioner kommande budgetperiod: Medborgarna i Danderyd ska kunna åldras i trygghet och självbestämmande med tillgång till god vård och omsorg. Ökad andel som är nöjda med hemtjänst resp. vård- och omsorgsboende jämfört med föregående år.

Styrkor: Regelbunden uppföljning av biståndsbeslut och verksamhet.

Svagheter: Arbetet med genomförandeplaner hos utförarna behöver förbättras.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Fortsätta utveckla kvalitetsuppföljning på både verksamhets- och individnivå. Utveckla samverkan med utförarna kring den enskildes självbestämmande och arbetet med genomförandeplaner. Förändring av organisationen av nattinsatser och larmutryckningar för att öka kontinuiteten för hemtjänstens kunder. Utveckla stödinsatser inom demensområdet och användning av modern teknik för trygg och säker vård och omsorg.

Socialkontoret upptäcker och erbjuder anpassat stöd till personer i alla åldrar, som är eller har varit våldsutsatta.

Ambitioner kommande budgetperiod: Varje individ som är eller har varit våldsutsatta erbjuds anpassat stöd.

Styrkor: Framtagen handlingsplan för arbete mot våld i nära relationer. Planen har reviderats under 2017. Struktur och rutiner för implementering av handlingsplanen samt utbildning till all personal. Projekt tillsammans med utförarna inom äldreomsorgen.

Svagheter: Det är en stor utmaning att nå ut till alla som behöver stöd.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Fortsatt implementeringsarbete av handlingsplanen med utveckling av rutiner, arbetsmetoder och samverkan.

I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Ambitioner kommande budgetperiod: Kostnader i bokslut som ryms inom beslutad budgetram varje år.

Styrkor: Bra rutiner för planering och uppföljning generellt, vilket är särskilt viktigt för äldreomsorgen som är nämndens ekonomiskt största verksamhet.

Svagheter: Svårigheter med att budgetera kostnader och till viss del intäkter för ensamkommande barn innan det nya ersättningssystemet har prövats fullt ut.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Fortsatt uppföljning av att biståndsbeslut avseende hemtjänst är aktuella. Fortsatt prispress på utförare av verksamhet avseende ensamkommande barn.

Företag ska i sina kontakter med socialkontoret få snabb och effektiv handläggning av sina ärenden.

Ambitioner kommande budgetperiod: Hög tillgänglighet och effektiv handläggning.

Styrkor: Tydliga rutiner för handläggning av ansökningar om att bli utförare inom kundvalssystemet med stöd av LOV (Lagen om valfrihetssystem). Bra rutiner för regelbundna samverkansmöten med utförare

Svagheter: Hög arbetsbelastning periodvis vilket kan leda till för långa handläggningstider.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Behov av att säkerställa tillräckliga personalresurser för upphandling och verksamhetsuppföljning.

Frisk luft

Ambitioner kommande budgetperiod: Miljökrav ska ställas vid alla upphandlingar av tjänster och entreprenader. Öka andelen av upphandlingar där miljökrav ställs.

Styrkor: Tillgång till ett kommunövergripande miljöprogram.

Svagheter: Rutiner behöver utvecklas för uppföljning av de miljökrav som finns i avtal med utförarna.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Fortsatt arbete med att ställa relevanta miljökrav enligt det kommuns miljöprogram vid upphandlingar.

Gifrfri miljö

Ambitioner kommande budgetperiod: Alla boenden har en handlingsplan för en giftfri miljö. Öka andel boenden som har en giftfri miljö.

Styrkor: I alla upphandlingar ställs krav på att avtal för hantering av miljöfarligt avfall ska tecknas.

Svagheter: Bristande kunskap om hur stor miljöpåverkan läkemedelshanteringen har.

Vilka åtgärder planeras för att förbättra måluppfyllelsen under budgetperioden: Ta fram riktlinjer för minskning av läkemedelsrester i vattnet.

3 Ekonomi (budget)

3.1 Drift

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2016	2017	2018	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	-161,7	-148,7	-110,3	-110,3	-98,1	-89,1
Verksamhetens kostnader	753,0	740,6	732,3	732,3	730,0	724,8
Nettokostnader	591,3	591,9	622,0	622,0	631,9	635,7

3.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Budgetförslaget för år 2018 bygger på följande förutsättningar:

- Kommunstyrelsens budgetförslag innebär en ökning av socialnämndens budgetram med 17,9 mnkr, utöver kompensation för pris- och löneökningar, jämfört med budget 2017. 15,5 mnkr avser ett ökat budgetutrymme inom området funktionsnedsättning.
- Två procent i ramkompensation för löne- och prishöjningar.
- Den utökade budgetramen innebär att äldrepening och hemtjänstcheck höjs med tre procent.
- Det råder en stor osäkerhet kring budgetering avseende flyktingmottagande, både gällande ensamkommande barn och nyanlända (familjer och vuxna som fått uppehållstillstånd).
- Gällande befolkningsprognos visar inte på någon ökning i åldersgruppen 85 år och äldre under perioden 2018 - 2020, den åldersgrupp som påverkar behovet av platser i vård- och omsorgsboende.

3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS 2016	Budgetförslag nämnd		
	2016	2017	2018	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter						
Verksamhetens kostnader	0,0	0,2	1,2	0,2	1,2	0,4
Nettokostnader	0,0	0,2	1,2	0,2	1,2	0,4

För 2019 budgeteras investeringsmedel för inredning av ett nytt boende för personer med funktionsnedsättning på Stationsvägen.

4 Förslag till budget 2018

mnkr

Nettokostnad	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget
	2015	2016	2017	2018
Individ och familjeomsorg	44,80	51,9	56,4	57,5
Barn- och ungdom	25,4	29,0	31,3	32,0
Vuxen	19,4	22,9	25,1	25,5
Flyktingmottagande	-7,7	-1,9	-6,3	1,7
Ensamkommande barn	-5,9	1,8	-1,0	8,1
Nyanlända (familjer o vuxna)	-1,8	-3,7	-5,3	-6,4
Socialpsykiatri	15,5	14,9	15,4	15,8
Äldreomsorg	362,8	370,0	380,5	382,3
Ordinärt boende (hemtjänst, korttidsboende)	130,7	128,7	131,6	125,1
Vård- och omsorgsboende	215,2	223,9	228,4	237,0
Övrig kostnad avs äldre	16,9	17,4	20,5	20,2
Funktionsnedsättning	120,7	133,2	130,7	149,2
Barn och unga	14,2	17,3	15,0	19,7
Vuxna	106,5	115,9	115,7	129,5
Nämnd och Socialkontor	22,8	23,2	15,2	15,5
varav politisk nämnd	1,1	1,1	1,1	1,1
Totalt	558,9	591,3	591,9	622,0

Socialnämndens kostnader består till ca 80 % av köpt verksamhet, knappt 10 % av personal-kostnader samt ca 10 % övriga kostnader inkl. lokaler.

Köpt verksamhet (förutom hemtjänstcheck och äldrepeng) regleras vanligen i avtal med SKL:s indexklausul OPI (omsorgsprisindex). OPI har ökat med 2,4% i genomsnitt under de senaste fem åren att jämföra med den kompensation för prisökningar på 2 % som har gällt i kommunen under dessa år.

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten är i stort sett budgeterad till samma nivå som år 2017, efter att då fått en utökning av budgetramen för ökade kostnader avseende försörjningsstöd med 0,7 mnkr till 6,7 mnkr.

Flyktingmottagande

Flyktingmottagandet budgeteras som ett eget verksamhetsområde eftersom det har vuxit till en stor verksamhet, både ensamkommande barn och nyanlända familjer/vuxna. Tidigare ingick flykting-

mottagandet i individ- och familjeomsorg. Den ekonomiska omslutningen för flyktingmottagande har ökat från 20,4 mnkr i bokslut 2014 till som mest 86,8 mnkr i bokslut 2016. Fram till år 2017 har de totala intäkterna varit högre än kostnaderna för hela flyktingmottagandet. Inför bokslut 2017 och budget 2018 har förutsättningarna ändrats väsentligt när det gäller ersättningsnivåerna för ensamkommande barn, vilket innebär att kostnaderna budgeteras högre än intäkterna. Antal ensamkommande barn kommer att minska successivt under planperioden. Kostnaderna bedöms fortsätta att vara högre än intäkterna.

Hur stora intäkterna för nyanlända blir under respektive år under budget- och planperioden beror på när under året den nyanlände kommer till Danderyd. Statsbidraget börjar betalas ut från och med månaden efter anvisningsmånaden. Statsbidraget betalas ut under två år.

Av nedanstående tabell framgår budget och bokslut i mnkr för flyktingmottagandet under åren 2014 – 2018.

		2014	2015	2016	2017	2018
Ensamkommande	Budget					
	Intäkter	9,0	10,2	100,7	77,0	35,8
	Kostnader	9,0	10,2	98,7	76,0	43,9
	Netto	0,0	0,0	2,0	1,0	-8,1
	Bokslut /Prognos					
	Intäkter	17,3	35,4	77,7	53,2	
	Kostnader	14,6	29,5	79,6	61,2	
Netto	2,7	5,9	-1,9	-8,0		
Nyanlända	Budget					
	Intäkter	2,8	2,8	3,3	13,0	16,4
	Kostnader	2,8	2,7	3,1	5,3	10,0
	Netto	0,0	0,1	0,2	7,7	6,4
	Bokslut /Prognos					
	Intäkter	3,1	4,0	9,1	11,7	
	Kostnader	2,4	2,2	5,4	9,1	
Netto	0,7	1,8	3,7	2,6		
Totalt	Budget					
	Intäkter	11,8	13,0	104,0	90,0	52,2
	Kostnader	11,8	12,9	101,8	81,3	53,9
	Netto	0,0	0,1	2,2	8,7	-1,7
	Bokslut /Prognos					
	Intäkter	20,4	39,4	86,8	64,9	
	Kostnader	17,0	31,7	85,0	70,3	
Netto	3,4	7,7	1,8	-5,4		

Socialpsykiatri

Socialpsykiatrin budgeteras utan några förändringar i volymer.

Äldreomsorg

Antalet personer 85 år och äldre, åldersgruppen som har ett stort behov av äldreomsorg, kommer enligt kommunens befolkningsprognos inte att öka i antal under planeringsperioden.

Befolkningsförändring

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
65-79 år	-10	-4	17	11	33	36	-29	-47	-76	-7	49	-27
80-84 år	22	29	6	53	47	71	77	98	71	37	-18	493
85-89 år	0	-8	18	-5	27	25	23	8	37	31	50	206
90 år- w	-13	-9	-9	14	9	3	-5	8	5	15	11	29
Totalt 65 år o äldre	-1	8	32	73	116	135	66	67	37	76	92	701

Genom ett förändrat arbetssätt med bl.a. vårdplanerare har biståndshandläggarna kunnat följa upp biståndsbesluten kontinuerligt vilket innebär minskade kostnader för hemtjänst.

En samlad organisation för larmutryckningar inom trygghetslarmet och nattpatrull ökar kontinuitet hos kunderna. Idag ansvarar ordinarie hemtjänstföretag för larmutryckningar dagtid, vilket kan medföra att planerade besök avbryts då hemtjänsten blir kallade till larm hos annan kund. En förändring till att en utförare ansvarar för alla larm bidrar till bättre kontinuitet för både kund och utförare. Denna förändring tillsammans med ökad användning av modern teknik förväntas möjliggöra en trygg och säker vård med hög kundnöjdhet.

År 2018 höjs hemtjänstchecken med tre procent. Konstruktionen av hemtjänstpengen förenklas för att minska administrationen både för myndighet och utförare. Oavsett om det är vardag, helg eller storhelg blir timersättningen densamma, eftersom kostnaderna för OB-ersättning slås ut på alla timmar. Den särskilda ersättningen för tillsynsbesök på 15 minuter tas samtidigt bort. Flera privata utförare och den kommunala utföraren har bjudits in att delta i en referensgrupp med hemtjänstutförare. Förändringarna av ersättningsmodellen har behandlats i referensgruppen och alla har varit positiva till den förändring som nu föreslås.

Hemtjänstcheck år 2018	
Kommunal utförare	Privat utförare
431 kr	439 kr
Gäller samtliga timmar	
OB-kostnad ingår	

Vid anhöriganställningar ersätts beviljad tid med samma belopp som gäller för personlig assistans (291 kr år 2017)

Det har skett en förändring av behovet av platser inom vård- och omsorgsboenden, då efterfrågan av platser för somatiskt sjuka har minskat medan behovet av demensplatser ökar. Det behöver tillskapas fler platser för demenssjuka inom ramen för LOV (Lagen om valfrihetssystem) i kommunen, för att tillgodose behoven och uppfylla lagkraven att erbjuda en plats inom tre månader från ansökan.

Även äldrepenge, dygnersättningen inom vård- och omsorgsboende, höjs med tre procent. Lokalschablonen höjs med 0,7 procent i enlighet med den kompensation för hyreshöjningar i kommunstyrelsens planeringsförutsättningar.

Äldrepengegruppen har kommunicerats i en referensgrupp till vilken alla privata utförare i kommunen samt den kommunala utföraren varit inbjudna. Referensgruppsdeltagarna var nöjda med gällande konstruktion med skilda ersättningsnivåer för platser på somatiska avdelningar och demensavdelningar.

Äldrepenge år 2018		
	Kommunal utförare	Privat utförare
Somatisk avdelning	1830	1876
Demensavdelning	2045	2096
Lokalschablon	194	199

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Kostnaderna för insatsen personlig assistans har ökat kraftigt och fortsätter att öka, från 5,4 mnkr i bokslut 2013 till 11,6 mnkr i delårsprognos 2017. Det beror bl.a. på Försäkringskassans restriktivare bedömning av vad som ingår i grundläggande behov samt att de medicinska behoven inte längre räknas som grundläggande behov, efter en dom i Högsta förvaltningsdomstolen. Det är fler vårdnadshavare med små barn, som ansöker om LSS-insatser för sina barn när Försäkringskassan avslår ansökan om personlig assistans.

Antal LSS-ärenden ökar konstant och flera personer har en komplex problematik, där inte enbart insatser enligt LSS löser den enskildes behov. Efterfrågan på insatsen boende på HVB-hem ökar inom målgruppen både för barn och vuxna.

Behovet av fler platser bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning kvarstår och de planerade nya platserna har fördröjts. Det medför att köpta platser utanför kommunen inte beräknas minska under planeringsperioden.

5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Inga omprioriteringar föreslås.

6 Utmaningar inför framtiden

Övergripande

- Arbetet med mottagande av ensamkommande flyktingbarn och nyanlända ställer stora krav på socialkontorets organisation vad gäller mottagandeprocessen men även på planering av boenden, strategiskt planeringsarbete, kommunikationsinsatser och samordning. Kommunens utmaning ligger i att på ett effektivt sätt engagera hela den kommunala förvaltningen och kommunen som helhet i ett långsiktigt integrationsarbete. Kommunen behöver arbeta förvaltningsövergripande med kortsiktiga och långsiktiga mål samt strategier gällande bland annat bostäder, praktikplatser, utbildningsinsatser och kommunikation. Kommunen behöver en övergripande strategisk resurs som integrationsfrågor.
- Det strategiska arbetet kring boendefrågorna måste prioriteras de kommande åren. Socialnämndens behovsbedömning ligger till grund för planering i kommunen för vård- och omsorgsboenden, boenden för personer med funktionsnedsättning, boendeformer för ensamkommande ungdomar och nyanlända och bostäder för sociala ändamål. En god

tillgång på moderna bostäder för alla åldrar, har visat sig skjuta upp behovet av vård- och omsorgsboende för äldre.

- Personalförsörjningen med rekrytering av kompetent personal till myndighetsutövningen är fortsatt ansträngd. Ett aktivt arbete som arbetsgivare för att skapa en attraktiv arbetsplats med kompetensutveckling, nära chefsstöd, ledarutveckling och karriärmöjligheter fortsätter. Medverkan i satsningar på t ex utbildning för baspersonal och arbetslivsinriktad praktik blir viktigt för att underlätta rekryteringar inom bristyrkesområden inom framförallt äldreomsorgen. Då socialnämndens verksamhet har ökat väsentligt under de senaste åren är behovet av en ökning av personalresurser till socialkontorets stab stort. En översyn pågår av stabens uppdrag, organisation och bemanning för att kunna styra och stödja verksamhetsansvariga i arbetet med effektiviseringar och kvalitetsutveckling samt för en kvalitativ ekonomiadministration.

Individ- och familjeomsorg, barn och ungdom samt ensamkommande barn

- Hur många ensamkommande barn som Danderyd kommer att ha ansvar för de kommande åren är mycket svårt att förutspå. Vid halvårsskiftet 2017 hade kommunen ansvar för 89 ensamkommande barn och unga. Från årsskiftet 2015/2016 fick Danderyds kommun inte något nytt anvisat ensamkommande barn förrän under sommaren 2017 då det kom åtta nya ungdomar. Flera ungdomar har också fyllt 18år utan avslutad asylprocess, vilket innebär att de då flyttat till Migrationsverkets boende och inte längre är kommunens ansvar. Denna osäkerhet påverkar socialkontoret på många olika sätt såsom svårigheter att planera personalsituationen, bedöma hur många och vilken typ av boendeplatser som behövs.
- Från 1 juli 2017 gäller ett nytt ersättningsystem till kommunerna för de ensamkommande. Ersättningarna är schablonmässiga utifrån den unges ålder och kommer vara ca 35 procent lägre än tidigare. Familjeavdelningen arbetar intensivt med att omförhandla avtal, villkor och priser, med företagen som utför vården av ungdomarna. Detta arbete kommer att vara en utmaning under lång tid för att få kostnaderna för de ensamkommandes vård att vara i balans med de statliga ersättningarna som utbetalas till kommunen.
- Antalet inkomna anmälningar rörande oro för barn och unga ökar hela tiden men också antalet inledda utredningar. 2014 inkom totalt 489 anmälningar och 160 utredningar inleddes och under 2016 ökade det till 580 inkomna anmälningar och 236 utredningar inleddes. 2017 ger halvårssiffrorna en indikation på ytterligare ökning. Ökningen innebär en utmaning i att göra ett gott arbete med hög rättssäkerhet samtidigt som arbetssituationen ska vara god så att alla socialsekreterare kan få den arbetsledning och det stöd de behöver.
- Placeringar av barn och unga (exkl. ensamkommande) ökade mycket kraftigt under 2016 vilket även placeringarna av barn tillsammans med föräldrar på utredningshem gjorde. De akuta situationerna då det finns omedelbar fara för den unges hälsa och utveckling ökade också. Under det första halvåret 2016 fattades tolv beslut om att omedelbart omhänderta barn enligt 6 § LVU. Fram till och med 2017-07-31 har det fattats fem sådana beslut (under hela 2014: noll barn, 2015 fyra barn). En sådan ökning innebär självklart ökade kostnader för placeringar men också ett mer komplext uppdrag för socialsekreterarna. Utifrån detta genomförs ett pågående utvecklingsarbete för att organisera socialkontorets behandlingsresurser utifrån de aktuella behoven. Under 2017 har kontinuerliga föräldrautbildningar för nyanlända föräldrar genomförts regelbundet. Ett skolnärvaroteam startats tillsammans med BOF för att minska ungdomarnas skolfrånvaro.

Individ- och familjeomsorg, vuxna och socialpsykiatri samt nyanlända

- Danderyds kommun ska ta emot 148 personer under 2017 tillsammans med ytterligare 14 personer som resterar från mottagandet 2016, alltså totalt 162 personer. Mottagandet 2018 ligger i nivå med 2017 års kommunal som är 148. Vid en översiktlig genomgång förväntas

kommunen kunna bereda 105 personer boende genom redan planerade boendelösningar, vilket medför att bostäder för 43 personer saknas för 2018. Mottagandet av nyanlända förväntas minska från 2019 om inte flyktingströmmen till Sverige ökar igen.

- Samhällets och kommunens utmaning ligger i att engagera hela den kommunala förvaltningen och kommunen som helhet i ett långsiktigt integrationsarbete för nyanlända flyktingar. Detta för att möjliggöra en integration för den enskilda flyktingen, att möjliggöra för varje person att hitta sin plats och roll i vårt samhälle och i vår kommun. Med en målsättning att varje person ska kunna klara sin egen försörjning. Men också för att motverka framtida problem och en samhällelig polarisering. Segregering och polarisering i samhället ger svåra konsekvenser för generationer framöver.
- Socialkontoret arbetar intensivt på att effektivisera mottagandet av nyanlända. En väl fungerande volontärverksamhet, byggande av nätverk med föreningslivet, samverkan med annan kommunal verksamhet, andra myndigheter och närliggande kommuner är viktiga delar för att nå målet med att kunna erbjuda ett positivt och inkluderande välkomnande av nyanlända till Danderyd.
- Vuxenavdelningen utökar samarbetet med Arbetsförmedlingen kring de nyanländas introduktion i arbetslivet.
- Bristen på bostäder är ett fortlöpande problem. Vid en inventering i februari innevarande år framkom att 31 personer hade ”tak över huvudetplaceringar”, 17 vuxna och 14 barn. Några av dem hade bott i tillfälliga boenden under mer än två år. Samtliga vuxna får fortlöpande stöd i bostadssökandet. Det pågår för närvarande ett arbete som innebär att barnfamiljerna erbjuds tillfälliga boenden i lägenhet samtidigt som de även fortsättningsvis får stöd i att söka egna boendelösningar.
- Det finns ett stort behov av bostäder till personer med särskilda behov. Nya boendeformer såsom försökslägenheter efterfrågas. Det finns idag också en ökad efterfrågan på insatsen förtur till bostad.
- Individuellt inflytande över stöd och omsorg behöver öka. Detta kan ske genom att olika planer upprättas och följs upp.
- Vuxenavdelningen planerar ett ökat fokus på barnfamiljer där någon av föräldrarna har ett missbruk. Ökad kunskap om barnens situation tillsammans med ett utökat samarbete med familjeavdelningen är en målsättning. Försörjningsstödsgruppen fortsätter ett arbete att fördjupa samarbetet med Arbetsförmedlingen. Inom socialpsykiatri ska arbetet med brukarinflytande prioriteras.

Äldreomsorg

- År 2018 kommer det att finnas 18 färre platser i vård- och omsorgsboende i Danderyd, med anledning av att kommunen tvingats lägga ner Mörbylund innan ett nytt vård- och omsorgsboende är klart. Antal vård- och omsorgsboenden i grannkommuner som ansöker och godkänns inom LOV-systemet förväntas öka och vara ett alternativ för de personer som väljer ett sådant alternativ. Det blir en utmaning att kunna tillgodose behovet av vård- och boendeplatser inom tre månader, den lagstadgade tidsramen, och då främst för personer med demenssjukdom.
- För närvarande saknas möjlighet att kunna erbjuda korttidsplatser inom kommunen. Det är en stor utmaning att hitta en lösning för att tillgodose detta behov.
- Många äldre väljer att bo kvar hemma med omfattande vård- och omsorgsbehov, vilket ställer stora krav på hemtjänst, dagverksamheter och samverkan med hälso- och sjukvården för att insatserna för den enskilde ska fungera bra.
- Användning av modern teknik behöver utvecklas för att möjliggöra en trygg och säker vård.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

- Försäkringskassans ändrade bedömningsgrunder kommer ställa ökade krav på kommunen för den målgrupp både barn och vuxna, som får sin personliga assistans indragen eller sin ansökan avslagen av Försäkringskassan.
- Det sker en ökning av personer som har en komplex problematik och är flerfunktionshindrade, där både nya insatser inom kommunen måste utvecklas men även en utvecklad och förbättrad samverkan med psykiatri inom landstinget behövs för att tillgodose dessa personers behov.

7 Prestationer och nyckeltal

Volymer 2018

De stora volymförändringarna avser hemtjänsttimmar som minskar med 10 % jämfört med budget 2017 samt boende inom funktionsnedsättning som istället ökar med 10 %.

		Bokslut 2016	Budget 2017	Budget 2018
Äldreomsorg				
Hemtjänsttimmar	tim/år	260 500	270 000	245 000
Vård- och omsorgsboende	antal/dygn	328	330	330
Korttidsboende	antal/dygn	24	24	24
Funktionsnedsättning				
Bostad med särskild service	antal/dygn	64	67	74
Daglig verksamhet	antal/dygn	85	90	90
Assistansersättning	antal/dygn	32	33	33
Socialpsykiatri				
Boende	antal/dygn	18	19	18

8 Övrigt

Följande stora upphandlingar är planerade under perioden 2018 - 2019

- Löpande handläggning enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem) inom kundvalsområdena Hemtjänst, vård-och omsorgsboende och familjerådgivning.
- LOV inom LSS – avlösarservice och ledsagning
- Ramavtal öppenvård för barn och unga
- Ramavtal slutenvård för barn och unga
- Ramavtal ensamkommande barn
- Verksamhetssystem för handläggning (Treserva)
- Kompletterande HSL-tjänster inom LSS
- Ramavtal Korttidsboende, äldre
-

Samverkan med andra kommuner

- Socialjour tillsammans med alla nordostkommuner: Vallentuna huvudman
- Medling och stödcenter för unga brottsoffer, samverkan med fyra nordostkommuner: Täby huvudman
- Samverkan kring Barnahus Södra Roslagen. Arbetet sker i samverkan med fyra nordostkommuner, BUP och Roslagens polismästardistrikt: Täby huvudman
- Samverkan kring upphandlingar, både ramavtal och frågor kring LOV-upphandlingar
- Samverkan kring utveckling av framtida äldreomsorgsfrågor
- FoU-nordost - samverkan med nordostkommuner: Danderyd huvudman
- ATV - alternativ till våld - samverkan tillsammans med fyra nordostkommuner: Täby huvudman
- Koordination Norrort - gemensamma aktuella flyktingfrågor - tillsammans med femton norrortskommuner: Lidingö huvudman
- Regelbunden samverkan mellan tjänstemän inom respektive område, bl.a. chefsmöten och utvecklingsmöten inom nämndens ansvarsområden
- Samverkan inom nordostkommuner om stödgrupper för barn och föräldrar.
- Samverkan inom nordostkommunerna kring anhörigstöd.